

Aangepast
op 1 januari
2009

Verkeer:

1 WEGCODE

2 RIJOPLEIDING

3 HANDHAVINGSBELEID

wat is er veranderd
sinds 2000?

ikbenvoor.be

Belgisch Instituut voor
de Verkeersveiligheid

Inhoud

Voor ieder van ons zijn bescherming en veiligheid belangrijke elementen in het leven. Door goed geïnformeerd te zijn over de wijzigingen in de wegcode kunnen we ons rijgedrag aanpassen en een stuk veiliger rijden. Verkeersveiligheid belangt ons allen aan.

AXA kiest ervoor haar klanten te begeleiden en te beschermen in alle etappes van hun leven. We bieden onze klanten financiële bescherming voor het geval er dan toch iets mis mocht lopen. Maar we willen vooral bijdragen om u op voorhand raad te geven zodat preventief en voorzichtig rijgedrag een reflex worden.

Logisch dus dat AXA enthousiast heeft bijgedragen aan de realisatie van deze brochure. We denken immers graag aan u vóór er iets gebeurt.

Graphic design: Altagraphic

Januari 2009

D/2009/0779/2

Verantwoordelijke uitgever: P. Derweduwen

1	DE WEGCODE	p.4
	A. Als bestuurder (in het algemeen)	p.4
	B. Als automobilist	p.8
	C. Als voetganger	p.11
	D. Als fietser	p.12
	E. Als bromfietser	p.13
	F. Als motorrijder	p.14
	G. Als je een voertuig van meer dan 3,5 ton bestuurt	p.16
	H. Als je een voertuig van meer dan 7,5 ton bestuurt	p.17
	I. Als je een voortbewegingstoestel gebruikt	p.17
	J. Nieuwe verkeersborden	p.19
2	DE RIJOPLEIDING	p.21
	A. Theorie-examen	p.21
	B. Praktijkopleiding	p.21
	C. Praktijkexamen	p.23
3	HET HANDHAVINGSBELEID	p.25
	A. Nieuwe indeling van de overtredingen	p.25
	B. Overdreven snelheid: progressieve boetes	p.28
	C. Verkeersveiligheidsfonds	p.29
4	QUIZ	p.30

1

De wegcode

A. ALS BESTUURDER (in het algemeen)

Op het retro-reflecterend vest na, hebben al deze nieuwigheden betrekking op alle bestuurders: automobilisten, motorrijders, fietsers¹...

GSM

Van alle bronnen van verstrooiing is gsm-gebruik het gevaarlijkst. Wie rijdt met een telefoon in de hand, loopt 75% meer risico op een ongeval. Niet verwonderlijk dus dat het verkeersreglement bellen met een gsm in de hand verbiedt tijdens het rijden. Zelfs als je stilstaat in een file of voor een rood licht bijvoorbeeld, is het verboden om te bellen!

Rotondes

Bij het oprijden van een rotonde moet je de richtingaanwijzers niet meer aanzetten. Bij het verlaten van de rotonde moet je ze wél gebruiken.

Op rotondes moet je niet meer zo dicht mogelijk bij de rechterraand van de rijbaan blijven, behalve indien een gedeelte van de openbare weg voor je is voorbehouden (bv.: indien er een fietspad is, moeten de fietsers dit

gebruiken). Als er op de rotonde rijstroken zijn, mag je de rijstrook volgen die het best aan je bestemming beantwoordt.

Voorrang van rechts

De regel volgens dewelke de bestuurder die van rechts komt zijn voorrang verliest wanneer hij zijn voertuig opnieuw in beweging brengt na te zijn gestopt, werd afgeschaft: op een kruispunt met voorrang van rechts behoudt iedere bestuurder die van rechts komt zijn voorrang, ongeacht of hij zijn voertuig tot stilstand heeft gebracht of niet. Hij moet echter wel voorrang verlenen aan de voetgangers en fietsers die zich op een doorlopend trottoir of een fietspad bevinden.

De bestuurder die van rechts komt behoudt zijn voorrang, zelfs nadat hij gestopt is om een voetganger te laten oversteken.

Alleen bestuurders die uit een voor hen verboden richting komen, hebben geen voorrang van rechts. Fietsers (of bromfietsers klasse A) die uit een straat met beperkt eenrichtingsverkeer komen, hebben natuurlijk wél voorrang van rechts, want zij komen niet uit een voor hen verboden richting.

¹. Volgens de wegcode zijn ook fietsers bestuurders, net als bv. ruiters.

Ten opzichte van de zwakke weggebruikers

- Om de meest kwetsbare weggebruikers te beschermen, werd een algemeen principe ingevoerd: de verplichting tot voorzichtigheid van sterke tegenover zwakkere weggebruikers. Het is aan de sterkere weggebruiker om zijn snelheid aan te passen in aanwezigheid van zwakke weggebruikers. Dit is bijvoorbeeld het geval bij een vrachtwagenchauffeur ten aanzien van een personenauto, of bij een automobilist ten aanzien van voetgangers.
- Ook in aanwezigheid van kinderen, bejaarden of personen met een handicap (te voet of in een rolstoel) moeten bestuurders vertragen en zo nodig stoppen.

- Soms loopt er een verhoogd trottoir dwars over de rijbaan. Een doorlopend trottoir oversteken wordt niet meer als manoeuvre beschouwd, maar je bent wel verplicht om voorrang te geven aan alle weggebruikers die zich volgens de wegcode op het trottoir mogen bevinden.
- Ook het overschrijden van een fietspad wordt niet meer als een manoeuvre beschouwd. Je bent echter wel verplicht om voorrang te geven aan de weggebruikers die zich volgens de wegcode op het fietspad mogen bevinden.

- Als je een oversteekplaats voor voetgangers of een oversteekplaats voor fietsers en bromfietzers nadert, mag je op plaatsen zonder verkeerslichten of bevoegd agent niet meer inhalen, zelfs niet met lage snelheid. Dit verbod had vroeger alleen betrekking op het inhalen van voertuigen met meer dan twee wielen, maar werd uitgebreid tot tweewielige motorvoertuigen, met name bromfietsen en motoren.
- Je moet tevens een zijdelingse afstand van ten minste 1 meter laten tussen je voertuig en voetgangers, wanneer het hun toegestaan is om zich op de rijbaan te bevinden. Is dit onmogelijk, dan mag je slechts stapvoets rijden en moet je zo nodig stoppen.
- Tramreizigers lopen soms gevaar wanneer zij de tram in- of uitstappen. Als je rijdt langs de kant waar de reizigers in- of uitstappen moet je daarom in elk geval stoppen indien er aan de halteplaats geen vluchtheuvel is. Je mag slechts opnieuw vertrekken met matige snelheid.

Schoolomgevingen

Deze signalisatie wijst de weggebruikers erop dat zij zich altijd aan de maximumsnelheid van 30 km/u moeten houden, ook buiten de schooluren! In sommige gevallen geldt de snelheidsbeperking alleen tijdens de schooluren. Ze wordt dan aangegeven door middel van een lichtgevend signaal en is alleen van toepassing als dit signaal in werking is.

F9

Retro-reflecterend veiligheidsvest

Indien de bestuurde van een pechvoertuig terechtkomt op een plek langs een autoweg (aangeduid met het verkeersbord F9) of een autosnelweg waar hij niet mag stoppen of parkeren (bijvoorbeeld de vluchtstrook), dan moet hij een retro-reflecterend veiligheidsvest dragen van zodra hij zijn voertuig verlaat. Deze verplichting geldt alleen voor de bestuurder, zowel overdag als 's nachts.

Autopech heeft niet noodzakelijk te maken met het slecht functioneren van het voertuig, maar kan ook het gevolg zijn van een ongeval. Zodra de bestuurder in staat is om op eigen kracht het voertuig te verlaten en hij de nodige maatregelen kan treffen om de veiligheid van het wegverkeer te waarborgen, moet hij het veiligheidsjasje aantrekken.

De passagiers nemen bij voorkeur plaats achter de vangrail, en dragen zo mogelijk eveneens een retro-reflecterend veiligheidsvest.

De passagiers nemen bij voorkeur plaats achter de vangrail, en dragen zo mogelijk eveneens een retro-reflecterend veiligheidsvest.

B. ALS AUTOMOBILIST

Veiligheidsgordel

De vrijstelling van de gordelplicht voor leveranciers en bestuurders kleiner dan 1,50 m werd afgeschaft. Ook zij moeten dus hun veiligheidsgordel omdoen. Alleen postbeambten zijn nog vrijgesteld.

Kinderen in de auto

Elk kind moet beschikken over een volwaardige plaats in de wagen, zodat alle jonge passagiers vastgeklikt kunnen worden. De vroegere

twee-derdenregel voor kinderen jonger dan 12 jaar, waarbij achterin de wagen meer kinderen mochten plaatsnemen dan er zitplaatsen waren, werd afgeschaft.

Kinderen kleiner dan 1,35 m moeten vervoerd worden in een aangepast kinderbeveiligingssysteem. Vanaf 1,35 m moeten ze meereizen in een kinderbeveiligingssysteem, of de veiligheidsgordel dragen.

Voor auto's en bestelwagens zijn er uitzonderingen op de algemene regel:

- Als het onmogelijk is om achterin een 3e beveiligingssysteem voor kinderen te plaatsen omdat er al 2 gebruikt worden, dan mag een 3e kind van **3 jaar of ouder** (én kleiner dan 1,35 m) achterin meereizen zonder kinderbeveiligingssysteem. Het moet dan de veiligheidsgordel dragen.

Een 3e kind **jonger dan 3 jaar** mag niet meer achterin meereizen zonder beveiligingssysteem. Als achterin reeds twee kinderen gebruik maken van beveiligingssystemen, dan is een 3e kind jonger dan 3 jaar verplicht om voorin mee te reizen in een beveiligingssysteem. Is dit onmogelijk, dan mag dit 3^e kind niet meer meereizen in de auto.

- In geval van incidenteel vervoer over een korte afstand, voor andere kinderen dan die van de bestuurder:

Als er geen of te weinig kinderbeveiligingssystemen in de wagen zijn voor alle vervoerde kinderen, mogen kinderen vanaf 3 jaar die kleiner zijn dan 1,35 m achterin meereizen zonder kinderbeveiligingssysteem. Ze moeten dan de veiligheidsgordel dragen.

Parkeren

- De nieuwe parkeerschijf bevat nog slechts één enkel venster. In zones met beperkte parkeertijd (blauwe zones), moet je deze parkeerschijf gebruiken². Je plaatst de pijl op het streepje dat volgt op het tijdstip van aankomst. Behalve indien anders aangegeven op het verkeersbord, moet de schijf op werkdagen verplicht gebruikt worden van 9 tot 18 u, en voor een maximumduur van ten hoogste twee uur.

- Op de rijbaan is het verboden stil te staan of te parkeren op minder dan 5 m van het begin of het einde van een fietspad, dit om de zichtbaarheid van tweewielers te garanderen.
- Net als bewoners kan je gebruik maken van voorbehouden parkeerplaatsen en vrijgesteld worden van betalend parkeren en/of verplicht gebruik van de parkeerschijf, op voorwaarde dat je houder bent van een parkeerkaart voor autodelen of een gemeentelijke parkeerkaart bestemd voor bepaalde doelgroepen, zoals artsen.

Rijbewijs

Als je sinds ten minste 2 jaar houder bent van een rijbewijs B voor auto's, dan mag je opnieuw een motor besturen met een maximale cilinderinhoud van 125 cm³ en een maximumvermogen van 11 kW, zonder dat je in het bezit hoeft te zijn van een rijbewijs A voor motoren.

² Behalve indien je vóór je eigen garage parkeert, voor zover deze in een blauwe zone ligt.

C. ALS VOETGANGER

In groep

Groepen voetgangers van minimum vijf personen die op de rijbaan lopen en vergezeld zijn van een leider, zijn niet langer verplicht om rechts te lopen. Zij mogen ook links op de rijbaan lopen, op voorwaarde dat ze achter elkaar stappen.

Tussen valavond en zonsopgang (of overdag als de zichtbaarheid slecht is en lager ligt dan 200 m), moet de groep die de rijbaan volgt op de volgende manier signaleerd zijn:

- als deze rechts stapt: een wit of geel licht links vooraan en een rood licht links achteraan
- als deze links stapt: een rood licht rechts vooraan, een wit of geel licht rechts achteraan.

Doorlopend trottoir

Bestuurders die een doorlopend trottoir overschrijden, moeten voorrang verlenen aan de weggebruikers die zich volgens de wegcode op het trottoir mogen bevinden. Voetgangers mogen het verkeer echter niet node-loos hinderen.

Doorlopend trottoir

Voorrang voor trams

Trams komen heel moeilijk tot stilstand. Omdat ze “vastzitten” aan hun rails, hebben ze voorrang op andere weggebruikers, ook op voetgangers. Je moet ze dan ook voorrang verlenen en je daartoe zo snel mogelijk van de sporen verwijderen. Als er een tram nadert, mag je een zebrapad dat over de tramrails of –bedding loopt niet oversteken, behalve als dit toegestaan is door verkeerslichten.

D. ALS FIETSER

Beperkt eenrichtingsverkeer

Om het dagelijks gebruik van de fiets te stimuleren, werden eenrichtingsstraten opengesteld voor fietsers (en eventueel bromfietzers klasse A) die tegen het andere verkeer in rijden, voor zover er specifieke signalisatie is aangebracht (zie foto). Fietsers (en bromfietzers klasse A) die uit een straat met beperkt éénrichtingsverkeer komen aangereden hebben natuurlijk voorrang van rechts, want zij komen niet uit een voor hen verboden richting.

Fietspad

Bestuurders die een fietspad overschrijden, moeten voorrang geven aan de weggebruikers die zich volgens de wegcode op het fietspad mogen bevinden.

Verlichting

Ook de verkeersregels inzake fietsverlichting werden versoepeld. Zo mogen fietsers voortaan knipperlichten gebruiken en kiezen waar ze deze bevestigen: op de fiets zelf of op het lichaam, op voorwaarde dat ze zichtbaar zijn en dat het licht vooraan wit of geel is, en achteraan rood.

E. ALS BROMFIETSER

Helm

Bij meer dan een op twee bromfietzongevallen worden het hoofd en de nek geraakt. Het is dan ook niet meer dan logisch dat zowel bestuurders als passagiers van bromfietsen verplicht zijn de helm te dragen, ook op bromfietsen klasse A.

Plaats op de rijbaan voor bromfietsen klasse B

- Wanneer de snelheid beperkt is tot 50 km/u of minder, mag je op het fietspad of op de rijbaan rijden. Als je het fietspad gebruikt mag je andere weggebruikers die zich er bevinden niet in gevaar brengen.
- Wanneer een hogere snelheidsbeperking geldt, moet je het fietspad gebruiken, als er een is en als dit bruikbaar is.

In sommige gevallen kan van deze regel afgeweken worden door bijkomende signalisatie die het gebruik van het fietspad verbiedt (“B verboden”) of verplicht maakt (“B verplicht”).

F. ALS MOTORRIJDER

Je rijdt alleen

- Op een rijbaan die niet verdeeld is in rijstroken, mag je je in een eenrichtingsstraat over de ganze breedte van de rijbaan begeven, en op de helft van de breedte langs de rechterzijde indien de rijbaan opengesteld is in beide rijrichtingen.
- Op een rijbaan die verdeeld is in rijstroken mag je je over de ganze breedte begeven van de rijstrook waarop je rijdt.

Bron: MAG

Deze maatregel geeft je een beter overzicht in het verkeer en maakt je beter zichtbaar in de binnenspiegel van de automobilisten.

Je rijdt in groep

Voor motorrijders in groep gelden speciale regels. Op een rijbaan verdeeld in rijstroken, moet je niet meer achter elkaar rijden. Je mag op dezelfde rijstrook in twee evenwijdige rijen geschrinkt rijden, als je onderling een voldoende veiligheidsafstand houdt. Zo treedt er bij een val geen domino-effect op.

Bron: MAG

Wanneer de rijbaan niet verdeeld is in rijstroken, mag je niet meer dan de helft ervan in beslag nemen. Als kruisen onmogelijk is, moet je achter elkaar rijden.

Groepen vanaf 15 motorrijders kunnen of moeten vergezeld worden van wegkapiteins, hiervoor bestaan er afzonderlijke regels.³

3. Zie art. 43ter van de Wegcode.

Parkeren

E9b

- Voortaan moet je je motor niet meer evenwijdig met de rand van de rijbaan opstellen, maar mag je deze haaks op de rand van de rijbaan parkeren op voorwaarde dat de motor daarbij de aangeduide parkeermarkering niet overschrijdt.
- Je mag je motor ook buiten de rijbaan en de parkeerzones opstellen, op voorwaarde dat je daarmee het verkeer van de andere weggebruikers niet hindert of onveilig maakt.
- Binnen een betalend, afgebakend parkeervak voor één auto mogen meerdere motoren worden geparkeerd, en voor dat parkeervak moet dan slechts één keer betaald worden.
- Het verkeersbord E9b dat parkeren enkel toelaat voor personenwagens, wordt uitgebreid naar motorfietsen.

G. JE BESTUURT EEN VOERTUIG VAN MEER DAN 3,5 TON

Inhaalverbod

Als je voertuig bestemd is voor het vervoer van goederen, dan mag je niet meer inhalen op alle wegen buiten de bebouwde kom met 2 rijstroken in de gevolgde richting. Inhalen is wél toegestaan vanaf het verkeersbord F107 tot het verkeersbord F109, behalve bij neerslag voor voertuigen van meer dan 7,5 T bestemd voor het vervoer van goederen.

Inhalen toegelaten

F107

Einde inhalen toegelaten

F109

Plaats op de autosnelweg

Je mag niet langer gebruik maken van een andere rijstrook dan een van de twee rechts gelegen rijstroken van een autosnelweg met drie of meer rijstroken, behalve om de verkeerstekens na te leven die de keuze van een rijstrook of rijrichting voorschrijven.

Snelheidsbeperking

Op autosnelwegen en wegen met minstens 2X2 rijstroken, gescheiden door een middenberm of een vangrail, mag je voortaan niet sneller dan 90 km/u rijden.

H. JE BESTUURT EEN VOERTUIG VAN MEER DAN 7,5 TON

Inhaalverbod

Bij neerslag (regen, sneeuw, hagel, enz.), mag je niet meer inhalen op autosnelwegen, autowegen en wegen met minstens vier rijstroken. Opgepast: de controles om dit verbod te doen naleven zijn opgevoerd.

I. ALS JE EEN VOORTBEWEGINGSTOESTEL GEBRUIKT

De term “voortbewegingstoestel” omvat een reeks trage voertuigen die steeds meer opduiken in het straatbeeld. Ze zijn onderverdeeld in:

- “niet-gemotoriseerde voortbewegingstoestellen”: elk voertuig dat wordt voortbewogen door middel van spierkracht en dat niet met een motor is uitgerust (bv. steps, rolschaatsen, skateboards...).

- “gemotoriseerde voortbewegingstoestellen”: elk motorvoertuig met twee of meer wielen dat naar bouw en motorvermogen op een horizontale weg niet sneller kan rijden dan 18 km per uur (vb. elektrische autopeds, elektrische rolstoelen...). Omdat gemotoriseerde voortbewegingstoestellen niet worden gelijkgesteld aan motorvoertuigen, moeten de gebruikers ervan geen houder zijn, noch in het bezit zijn van een rijbewijs.

Verkeersregels

Afhankelijk van de gereden snelheid, wordt de gebruiker van een al dan niet gemotoriseerd voortbewegingstoestel gelijkgesteld met een voetganger of een fietser:

- rij je niet sneller dan stapvoets, dan moet je de regels volgen die van toepassing zijn op voetgangers.
- rij je sneller dan stapvoets, dan moet je de regels volgen die van toepassing zijn op fietsers.

De regels die andere weggebruikers moeten naleven ten opzichte van voetgangers en fietsers, gelden ook ten aanzien van gebruikers van voortbewegingstoestellen.

Verlichting

's Nachts en telkens wanneer de zichtbaarheid lager is dan 200 meter, als je rijdt op andere delen van de openbare weg dan degene die voorbehouden zijn voor het verkeer van voetgangers, moet je gebruik maken van:

- een wit of geel licht vooraan
- een rood licht achteraan

Deze lichten mogen in één enkel toestel verenigd zijn, dat links geplaatst of gedragen wordt. Bevind je je (net als voetgangers) aan de linkerkant van de rijbaan, dan moet de volgorde en plaats van de lichten omgekeerd worden.

J. NIEUWE VERKEERSBORDEN

De jongste jaren zijn er een aantal nieuwe verkeersborden opgedoken. Een beknopt overzicht:

C24a

Verboden toegang voor bestuurders van voertuigen die gevaarlijke goederen vervoeren.

C24b

Verboden toegang voor bestuurders van voertuigen die gevaarlijke ontvlambare of ontplofbare goederen vervoeren.

C24c

Verboden toegang voor bestuurders van voertuigen die gevaarlijke waterverontreinigende stoffen vervoeren.

D10

Deel van de openbare weg voorbehouden voor voetgangers en fietsers.

E9i
Parkeren uitsluitend voorbehouden voor motorfietsen.

F1a en F1b
Begin van een bebouwde kom.

F3a en F3b
Einde van een bebouwde kom.

F8
Tunnel met een lengte van meer dan 500 m.

F99c
Weg voorbehouden voor landbouwvoertuigen, voetgangers, fietsers en ruiters.
Het verkeersbord mag aangepast worden volgens de categorieën van weggebruikers die toegelaten zijn op de weg.

2 De rijopleiding⁴

A. HET THEORIE-EXAMEN

Het theorie-examen voor categorieën A (motoren), B (auto's), C (vrachtwagens) en D (autobussen) omvat 50 vragen. Er wordt geen onderscheid meer gemaakt tussen zware en andere overtredingen. Alle fouten worden op dezelfde manier in rekening gebracht. De slaagdrempel is vastgelegd op 41 op 50.

Na twee mislukkingen voor het theorie-examen ben je niet meer verplicht om een cursus te volgen in een autorijsschool. Je kunt zo vaak proberen als je wilt.

Er is nieuwe leerstof voor het theorie-examen: er zijn nu ook vragen over het milieu, eerste hulp bij ongevallen, mechanische begrippen en spaarzaam rijden.

B. DE PRAKTIJKOPLEIDING

Er zijn nieuwe regels van kracht geworden waardoor je vroeger, makkelijker en goedkoper je rijbewijs kan behalen.

⁴. Voor meer informatie over het rijbewijs: www.goca.be.

Geslaagd voor het theorie-examen? Dan heb je twee mogelijkheden:

- Voorlopig rijbewijs zonder begeleider:

Je bent minimum 18 jaar en hebt 20 uur praktijkles in een rijsschool gevolgd. Dan krijg je een voorlopig rijbewijs zonder begeleider met een maximum geldigheidsduur van 18 maanden. Je moet minstens 3 maanden oefenen.

- Voorlopig rijbewijs met begeleider(s):

Je bent minimum 17 jaar en kiest voor een voorlopig rijbewijs met begeleider(s), met een maximum geldigheidsduur van 3 jaar. Je moet minimum 3 maanden oefenen met de begeleider(s) van jouw keuze. Je kunt ook een basisopleiding van 6 uur volgen in een rijsschool.

Je rechten en plichten tijdens de opleiding

Wie oefent met een voorlopig rijbewijs hangt een "L" aan de achterraut.

Op vrijdagen, zaterdagen, zondagen en de dag vóór een wettelijke feestdag of op de feestdag zelf, mag je niet rijden van 22u tot 6u 's anderendaags. Naast je begeleider mag je nog één passagier meenemen.

De keuze van de begeleider is vrij en deze persoon hoeft niet vooraf te worden geregistreerd. Je kunt ook met meerdere begeleiders oefenen. Zij moeten al minstens 8 jaar hun rijbewijs hebben en mogen de laatste 3 jaar niet vervallen zijn geweest van het recht tot sturen. Ervaring is het sleutelwoord.

Heb je een voorlopig rijbewijs zonder begeleider, maar neem je toch een passagier mee, dan moet die minstens 24 jaar oud zijn en een rijbewijs B hebben.

C. HET PRAKTIJKEXAMEN

Vanaf 18 jaar mag je deelnemen aan het praktijkexamen. Er werden enkele wijzigingen aangebracht...

Het manoeuvre waarbij je voorwaarts een garage inrijdt, is vervangen door "voorafgaande controles", waarbij de kandidaten moeten aantonen dat ze een minimumkennis hebben van hun voertuig, van de juiste zithouding, en van de voorzorgen die ze moeten nemen vóór ze het voertuig verlaten.

De "voorafgaande controles" omvatten 3 delen:

- afstellen (zetel, hoofdsteun, veiligheidsgordel, achteruitkijkspiegel, zitplaats),
- voorzorgen (stoppen, uitstappen, controleren of de deuren op slot zijn, opnieuw instappen),
- willekeurige controles (banden, remmen, stuurinrichting, vloeistoffen, lichten, ventilatie, richtingaanwijzers, claxon).

De twee andere manoeuvres zijn rechtsomkeer maken in een straat en parkeren tussen twee voertuigen.

Wie 2 keer op rij niet slaagt, moet 6 uur rijnschool volgen alvorens het praktijkexamen opnieuw te mogen afleggen.

De manoeuvres worden op de openbare weg uitgevoerd. De proef op de openbare weg duurt dus een kwartier langer (40 in plaats van 25 minuten).

Als je geslaagd bent...

Veel ongevallen doen zich voor tijdens de eerste jaren na het behalen van het rijbewijs. Daarom geldt een nultolerantie in de eerste twee jaar nadat je je rijbewijs hebt behaald. Wie tijdens deze periode bijvoorbeeld een overtreding van de derde graad begaat of een ongeval veroorzaakt met zwaargewonden of doden, moet opnieuw een theorie- en/of praktijkexamen afleggen.

3 Het handhavingsbeleid

A. NIEUWE INDELING VAN DE OVERTREDINGEN

Overtredingen worden onderverdeeld in vier categorieën, volgens het gevaar dat ze opleveren. Per graad gelden specifieke straffen.

- Overtredingen van de **4^e graad** brengen de veiligheid van personen rechtstreeks in gevaar en leiden bij een ongeval bijna onvermijdbaar tot fysieke schade.

Achteruit rijden op de noodstopstrook is een overtreding van de vierde graad

Voorbeelden:

- aanzetten tot overdreven snelheid
- links inhalen bij het naderen van de top van een helling of in een bocht
- de signalisatie bij een overweg niet respecteren

- Overtredingen van de **3^e graad** brengen de veiligheid van personen rechtstreeks in gevaar.

Voorbeelden:

- een witte of oranje doorlopende streep overschrijden
- een rood verkeerslicht negeren
- inhalen nabij een oversteekplaats

- Overtredingen van de **2^e graad** brengen de veiligheid van personen onrechtstreeks in gevaar.

Voorbeelden:

- als bestuurder bellen met de gsm in de hand
- een oranje verkeerslicht negeren
- rechts inhalen waar dit verboden is

Bellen in de auto met de gsm in de hand is een overtreding van de 2^e graad.

- Overtredingen van de **1^e graad** zijn alle overtredingen die niet tot de andere graden behoren.

Voorbeelden:

- de veiligheidsgordel niet dragen
- de richtingaanwijzers niet gebruiken wanneer dat verplicht is
- onrechtmatig op een busstrook rijden

De nieuwe categorieën overtredingen (uitgezonderd snelheidsovertredingen) en bijhorende straffen:

Categorieën	Onmiddellijke inning	Boete ¹	Vervallenverklaring van het recht tot sturen
1 ^e graad	€ 50	Van € 55 tot € 1.375	Neen ²
2 ^e graad	€ 100	Van € 110 tot € 1.375	Mogelijk
3 ^e graad	€ 150	Van € 165 tot € 2.750	Mogelijk
4 ^e graad	€ 300 ³ / Rechtbank	Van € 220 tot € 2750	Verplicht ⁴ 8 dagen tot 5 jaar

¹ De boetes worden verdubbeld bij recidive voor overtredingen van de 2^e, 3^e en 4^e graad.

² Mogelijk in geval van recidive na 3 veroordelingen.

³ Enkel voor de bestuurders die geen woonplaats of vaste verblijfplaats hebben in België.

⁴ De rechter kan weigeren om het verval uit te spreken mits hij zijn beslissing uitdrukkelijk motiveert.

Indien men je geen onmiddellijke inning voorstelt, moet je een minnelijke schikking betalen van hetzelfde bedrag. Weiger je daarentegen om de onmiddellijke inning te betalen, dan wordt het bedrag van de minnelijke schikking verhoogd met € 10.

Ook voor vrachtwagenbestuurders werden de bedragen van de minnelijke schikkingen in geval van overtredingen aangepast (zie de website van de FOD Mobiliteit en Vervoer: www.mobilit.fgov.be/data/pbs/p070508an.pdf).

B. OVERDREVEN SNELHEID: PROGRESSIEVE BOETES

Snelheidsovertredingen vormen voortaan een aparte categorie van overtredingen, en worden vanaf een bepaalde drempel progressief beboet.

Voor snelheidsovertredingen van 1 tot 10 km/u wordt een vast bedrag van € 50 toegepast. Vanaf 10 km/u te snel, betaal je € 5 extra per bijkomende km/u te snel. In de bebouwde kom, zones 30, (woon)erven en schoolomgevingen is dit € 10 extra per bijkomende km/u te snel.

Bovendien staat er een verplicht verval van het recht tot sturen van 8 dagen tot 5 jaar op snelheidsovertredingen van:

- meer dan 30 km/u te snel in de bebouwde kom, in een zone 30, in schoolomgevingen of (woon)erven
- meer dan 40 km/u te snel op andere wegen.

De rechter kan ervan afzien om het verval uit te spreken mits hij zijn beslissing uitdrukkelijk motiveert.

Er staat een facultatief verval van het recht tot sturen van 8 dagen tot 5 jaar op snelheidsovertredingen van:

- meer dan 20 km/u en maximum 30 km/u te snel in de bebouwde kom, in een zone 30, in schoolomgevingen of (woon)erven
- meer dan 30 km/u en maximum 40 km/u te snel op andere wegen.

Enkele voorbeelden:

- 65 km/u rijden in de bebouwde kom kost voortaan $€ 50 + (5 \times € 10) = € 100$ (voordien € 150)
- 43 km/u rijden in een zone 30 kost voortaan $€ 50 + (3 \times € 10) = € 80$ (voordien € 175)
- 141 km/u rijden op de autosnelweg kost voortaan $€ 50 + (11 \times € 5) = € 105$ (voordien € 150)

C. VERKEERSVEILIGHEIDSFONDS

In 2004 werd een nieuw handhavinginstrument gelanceerd: de actieplannen verkeersveiligheid. De politiezones en de federale politie kunnen een actieplan verkeersveiligheid indienen bij de Minister van Mobiliteit en de Minister van Binnenlandse Zaken.

In ruil voor de verkeersveiligheidsinitiatieven die ze in het kader van zo'n plan uitvoeren, ontvangen de politiezones volgens een reglementair vastgelegde verdeelsleutel financiële middelen uit het Verkeersveiligheidsfonds. De middelen voor dit fonds zijn afkomstig van de strafrechtelijke boetes voor verkeersovertredingen.

Het is de bedoeling om de politiezones door middel van financiële steun aan te zetten tot bijkomende acties voor een veiliger verkeer in hun zone. Deze acties hebben voornamelijk betrekking op de belangrijkste onveiligheidsfactoren en omvatten naast wegcontroles ook sensibiliserende en educatieve activiteiten.

4 Quiz

1. Ik sta op het punt om een rotonde op te rijden. Moet ik mijn richtingaanwijzers gebruiken?

- a) ja
- b) neen
- c) ja, als een ander voertuig me volgt

2. De signalisatie in een eenrichtingsstraat met beperkt eenrichtingsverkeer laat fietsers toe om in de tegenrichting te rijden. Hebben ze ook voorrang van rechts?

- a) ja, want ze komen immers niet uit een voor hen verboden richting
- b) ja, binnen de bebouwde kom
- c) neen, nooit

3. Mijn achtjarig kind is 1,30 m groot. Het moet vastgemaakt worden met:

- a) een aangepast kinderbeveiligingssysteem of de veiligheidsgordel
- b) een aangepast kinderbeveiligingssysteem
- c) een aangepast kinderbeveiligingssysteem als het voertuig ermee is uitgerust

4. Mag ik met matige snelheid een motor links inhalen die een voetgangersoversteekplaats nadert zonder verkeerslichten of bevoegd persoon?

- a) ja
- b) neen
- c) neen, behalve in de bebouwde kom

5. Ik bestuur een bromfiets klasse B op een weg binnen de bebouwde kom waar de maximumsnelheid 50 km/u bedraagt. Mag ik op het fietspad rijden?

- a) ja
- b) ja, op voorwaarde dat ik andere weggebruikers die er zich bevinden niet in gevaar breng

c) neen, ik moet de rijbaan gebruiken

6. Ik rolschaats niet sneller dan stapvoets op de openbare weg. Waar moet ik rijden?

- a) op het fietspad
- b) op de rijbaan
- c) op het trottoir

7. Wegens werkzaamheden op het trottoir moeten voetgangers de rijbaan gebruiken. Als automobilist:

- a) moet ik achter hen blijven en wachten tot ze zich opnieuw op het trottoir bevinden
- b) moet ik hen verwittigen van mijn aanwezigheid door te claxonneren
- c) moet ik een zijdelingse afstand van minstens 1 m laten tussen mijn voertuig en de voetgangers. Is dit onmogelijk, dan moet ik stapvoets rijden en zo nodig stoppen

8. Ik nader een tram die stilstaat om reizigers te laten in- of uitstappen. Er is geen vluchtheuvel aan de tramhalte.

- a) Ik moet stoppen om hen veilig te laten in- en uitstappen, en mag slechts opnieuw vertrekken met matige snelheid
- b) Ik mag voortrijden met gematigde snelheid
- c) De voetgangers moeten me voorrang geven

9. Een bestuurder brengt zijn voertuig opnieuw in beweging nadat hij gestopt was om een fietser op het fietspad voorrang te geven.

Verliest hij zijn voorrang van rechts?

- a) ja, maar enkel in de bebouwde kom
- b) ja, altijd
- c) neen

10. Op een rotonde moet een bestuurder:

- a) niet zo dicht mogelijk bij de rechterrاند van de rijbaan rijden
- b) zo dicht mogelijk bij de rechterrاند van de rijbaan rijden
- c) zo dicht mogelijk bij de rechterrاند van de rijbaan rijden, behalve als er zich al andere weggebruikers bevinden

De juiste antwoorden zijn:

1) b 2) a 3) b 4) b 5) b 6) c 7) c 8) a 9) c 10) a

Nieuwe verkeersregels, nieuwe rijopleiding, nieuwe indeling van de overtredingen, versterkte controles..., er is de jongste jaren zoveel veranderd in het verkeer.

Dankzij al deze wijzigingen heeft België een enorme vooruitgang geboekt inzake verkeersveiligheid. Zo is het aantal verkeersdoden in vergelijking met 2000 met meer dan 25% afgenomen, dit is na Frankrijk en Luxemburg de grootste daling binnen de Europese Unie. In totaal konden er de jongste 6 jaar ongeveer 1500 mensenlevens gered worden doordat de meeste bestuurders hun gedrag wijzigden, en in het bijzonder doordat ze zich beter aan de verkeersregels hielden.

Toch zijn er bijkomende inspanningen nodig. Daarom werd op de tweede Staten-Generaal van de Verkeersveiligheid een nieuwe doelstelling vooropgesteld: tegen 2015 mogen er in België niet meer dan 500 verkeersdoden vallen.

Om je kennis van het verkeer en van de wegcode in het bijzonder op te frissen of te vervolmaken, vind je in deze brochure⁵ de belangrijkste wijzigingen.

Met de quiz achterin de brochure kun je je kennis testen en nagaan of je echt op de hoogte bent van de nieuwste reglementering.

Veel leesplezier en ... goeie reis!

5. De inhoud van deze brochure stemt overeen met de toestand op 1 januari 2009.